

UDENRIGSMINISTERIET

Folketingets Udenrigsudvalg

Dato
18. februar 2025

Bilag
-

Sag
25/08229

Enhed
KLIMA

**URU alm. del – endeligt svar på spørgsmål 69 fra Sascha Faxø (ALT)
stillet den 7. februar 2025 til udenrigsministeren.**

Spørgsmål

Vil ministeren beskrive, hvordan man i Norge lykkedes med at finde en løsning på den kendte konflikt mellem sámere og Statkraft i Fosen Vind-projektet, så Folketinget får bedre indsigt i hvilke løsningsmodeller, der kan være, når store grønne anlægsprojekter i udviklingslandene risikerer at krænke folks rettigheder samt projekter, hvor danske virksomheder er involveret, som var tilfældet i Norge? Det ønskes en redegørelse af processen, samarbejdet med den oprindelige befolkning, aktivister, staten og de involverede virksomheder samt den endelige model for aftalen.

Svar

I 2021 afgjorde den norske højesteret, at vindmølleparkerne på Fosen-halvøen er i strid med FN's konvention om civile og politiske rettigheder, da den begrænsede den samiske rensdrift og dermed krænkede deres ret til kulturudøvelse. Knap to år efter blev der indledt en mæglingsproces mellem de berørte parter. Mæglingsprocessen blev ledet af en neutral mægler og resulterede i to aftaler mellem parterne, hvor der opnåedes enighed om bl.a. videre drift af vindmølleparkerne mod et økonomisk bidrag, tillægsareal til rensdriften og vetoet mod videre produktion efter anlæggenes tilladelsesperiode. De to aftaler kan læses her:

[Avtale Fosen Roan 1610_001.pdf](#)

[Avtale Fosen Storheia.pdf | Fosen Vind](#)

Udenrigsministeriet

Asiatisk Plads 2, 1448 København K Tlf.: +45 3392 0000 Fax: +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk Web: [UM.dk](http://um.dk)

Efter Stortingets anmodning har den norske regering efterfølgende udgivet en gennemgang af sagen kaldet "Lærdommer fra Fosen-sagen", der indgik i Energidepartements budgetforslag for 2025. Heri gennemgås sagens forløb, den juridiske proces herom, den norske regerings refleksioner om erfaringer fra sagen generelt og fra mæglingsprocessen specifikt. Redegørelsen kan tilgås her: [Prop. 1 S \(2024–2025\) - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)

Specifikt om mæglingsprocessen anfører den norske regering i redegørelsen (oversat fra norsk): "At løse sagen gennem mægling kunne have været forsøgt tidligere, især da det viste sig meget vanskeligt at komme videre i konsultationerne om udredningsprogrammet. Erfaringen med den udenretlige mægling er alligevel et positivt læringspunkt fra sagen. Med mæglinger ledet af et neutralt mæglingsteam, med støtte fra begge parter, var der større plads til en tillidsbaseret dialog."

For Danmark er respekt for oprindelige folks rettigheder en prioritet og en integreret del af den globale miljø- og klimaindsats. Danmark arbejder for at sikre en rettighedsbaseret, retfærdig og inklusiv grøn omstilling i vores multi- og bilaterale samarbejde. Særligt for oprindelige folk betyder dette, at Danmark bakker op om de rettigheder, som fremgår af FN's erklæring om oprindelige folks rettigheder (UNDRIP).

Der bliver fra dansk side lagt vægt på, at dansk støtte er med til at sikre ansvarlighed, transparente nationale konsultationsmekanismer og hensyntagen og inddragelse af berørte grupper baseret på internationale standarder og konventioner. Det betyder også, at der skal være ekstra fokus på den for oprindelige folk særlige medinddragelsesmodel Free Prior Informed Consent (FPIC).

Med venlig hilsen

Lars Løkke Rasmussen